



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 161

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας Κοινωνικής
Ασφάλισης)/Πολιτική Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Αίτημα πολίτη για προσμέτρηση εργασιακού χρόνου στις συντάξιμες αποδοχές, όταν ο εργαζόμενος ως αυτοαπασχολούμενος, όντας ήδη συνταξιούχος, έχει συμπληρώσει χρόνο εργασίας, κατόπιν έγκαιρης καταβολής των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών, προ της έναρξης ισχύος του Ν.4670/2020.»

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. 1273/21-2-2024 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς που κατατέθηκε στη Βουλή από τη βουλευτή κα. Μαρία Αθανασίου, σχετικά με την υπόθεση του κου. Στ. Πολέντα, συνταξιούχου του e-ΕΦΚΑ (πρώην Δημοσίου), ο οποίος αναφέρεται στη μη δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης που πραγματοποίησε ως αυτοτελώς απασχολούμενος συνταξιούχος προ της 01.03.2022, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους συνταξιούχους λόγω γήρατος του ιδιωτικού τομέα που απασχολήθηκαν την περίοδο 2001-2016 και υπάγονταν για αυτή τους τη δραστηριότητα στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ, περιγράφεται στις διατάξεις του **άρθρου 63 του ν.2676/1999**, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν.3863/2010 και ισχύει. Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 του ως άνω άρθρου προβλέπεται ότι το ποσό της κύριας ή των κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, περικόπτεται, ενώ οι συνταξιούχοι για όσο διάστημα απασχολούνται υποχρεούνται να καταβάλλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις ασφαλιστικές εισφορές, προσαυξημένες κατά 50%.

Με την παρ. 1α του **άρθρου 10 του ν. 3865/2010**, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999 έχουν ανάλογη εφαρμογή από 01.01.2013 και για τους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του Δημοσίου που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή αυτοαπασχολούνται. Συνεπώς και για την κατηγορία των συνταξιούχων, οι οποίοι ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας (ή το 53ο, σε περίπτωση συνταξιούχων στρατιωτικών), το ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως

διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, περικλύπεται.

Σημειώνεται ότι για το χρονικό διάστημα μέχρι και 31.12.2012, δεν υφίστατο θεσμικό πλαίσιο περί απασχόλησης συνταξιούχων του Δημοσίου στον ιδιωτικό τομέα, ενώ στις διατάξεις του ν.3865/2010 δεν υφίσταται πρόβλεψη για επέκταση εφαρμογής στους συνταξιούχους του Δημοσίου της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση.

Στη συνέχεια, από 13.5.2016 τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του **άρθρου 20 του ν. 4387/2016**, οι οποίες προέβλεπαν ότι, σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου, το ποσό της ακαθάριστης κύριας και επικουρικής σύνταξης ή συντάξεων σε περίπτωση ανάληψης απασχόλησης, καταβάλλεται μειωμένο κατά 60% για όσο χρονικό διάστημα ο συνταξιούχος απασχολείται και έχει υποχρέωση ασφάλισης στον ΕΦΚΑ και στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ, και ήδη e-ΕΦΚΑ. Ειδικά, όσον αφορά τους ήδη απασχολούμενους κατά την 12.5.2016 στον ιδιωτικό τομέα συνταξιούχους του Δημοσίου, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 του ως άνω άρθρου, εξακολούθησαν να ισχύουν οι προϊσχύουσες διατάξεις, περί απασχόλησης συνταξιούχου, ενώ ο ν. 4387/2016 εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση που υπάρχει διακοπή στην απασχόληση του συνταξιούχου από 13.5.2016 και μετά, και εκ νέου απασχόληση. Η ανωτέρω ρύθμιση επέτρεψε τη συνέχιση του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου που προέβλεπε μικρότερη μείωση της σύνταξης των ήδη απασχολούμενων συνταξιούχων, συγκριτικά με όσους αναλάμβαναν εργασία από 13.05.2016 και έπειτα, ωστόσο συνέχισε και την εφαρμογή των διατάξεων περί μη αξιοποίησης του εν λόγω χρόνου ασφάλισης από απασχόληση συνταξιούχου.

Με το **άρθρο 27 του ν. 4670/2020**, το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 και στη συνέχεια τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 του ν.4690/2020, , ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή ανάληψης της εργασίας ή έναρξης της αυτοαπασχόλησης, με την πρόβλεψη χορήγησης ενός μεταβατικού σταδίου ένταξης στο νέο πλαίσιο και όσων απασχολούμενων συνταξιούχων τύγχαναν εξαίρεσης με βάση προϊσχύουσες διατάξεις. Συγκεκριμένα προβλέφθηκε ότι οι ακαθάριστες συντάξεις κύριες και επικουρικές των συνταξιούχων γήρατος του e- Ε.Φ.Κ.Α. (όλων των ενταχθέντων φορέων και του Δημοσίου), οι οποίοι έχουν ήδη αναλάβει ή αναλαμβάνουν από 28.2.2020 εργασία ή αποκτούν ιδιότητα ή δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α., καταβάλλονται μειωμένες κατά 30% για όσο χρονικό διάστημα απασχολούνται ή διατηρούν την ιδιότητα ή τη δραστηριότητα.

Σύμφωνα με την **παρ. 7 του άρθρου 114 του ν. 5078/2023**, το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, αναμορφώθηκε πλήρως το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει την απασχόληση των συνταξιούχων, με τη θέσπιση ενιαίων κανόνων που καταλαμβάνουν το σύνολο των συνταξιούχων που απασχολούνται, με εξαίρεση όσους απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και από 1.1.2024 ο χρόνος ασφάλισης που δημιουργείται από την απασχόληση συνταξιούχου αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης (κύριας ή και επικουρικής) και για τη χορήγηση συμπληρωματικής εφάπαξ παροχής, κατόπιν αιτήσεως του απασχολούμενου συνταξιούχου, μετά τη διακοπή της απασχόλησης. Το ποσό της προσαύξησης για την κύρια σύνταξη υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αναπλήρωσης και τις

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με ΑΠ:29659 από ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ με UID:

65e9b928b82f33e9760e4cff στις 24/04/24 10:17

Σελίδα 2 από 4

συντάξιμες αποδοχές των άρθρων 8 και 28 του ν. 4387/2016, όπως ισχύουν, και μόνο για το χρονικό διάστημα της απασχόλησης ως συνταξιούχου και τα οικονομικά αποτελέσματα της προσαύξησης εκκινούν από την πρώτη μέρα του επόμενου μήνα υποβολής της αίτησης προσαύξησης. Πλην των απασχολούμενων συνταξιούχων που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας στους οποίους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης, τα ανωτέρω πρόσωπα δεν υφίστανται πλέον περικοπή στο ποσό της σύνταξης αλλά υποχρεούνται σε καταβολή του πόρου της παρ. 3 του ίδιου άρθρου (εκτός αν έχει ανασταλεί η καταβολή της σύνταξής τους και για όσο διάστημα διαρκεί η απασχόληση). Ο πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ δεν είναι ανταποδοτικός και δεν αξιοποιείται για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης ή για τη χορήγηση δεύτερης σύνταξης με το άρθρο 30 ή αντίστοιχες διατάξεις. Με την παρ. 8 του ίδιου άρθρου καθορίζεται ότι για τους απασχολούμενους συνταξιούχους την 12η.5.2016, οι οποίοι συνέχισαν απασχολούμενοι χωρίς διακοπή και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ο χρόνος εργασίας ή η αυτοαπασχόληση ή μέρος αυτού, οποτεδήποτε και εάν διανύθηκε, αξιοποιείται σύμφωνα με την παρ. 7, εφόσον από τις προϊσχύουσες του ν. 4387/2016 διατάξεις προβλέπεται αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης.

Κατόπιν των ανωτέρω, στις περιπτώσεις συνταξιούχων του Δημοσίου που αυτοαπασχολούνται, όπως ο κ. Πολέντας, εφαρμόζεται αναλογικά από 1.1.2013 η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010, σχετικά με την περικοπή του ποσού της σύνταξης, δεν έχει όμως εφαρμογή η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα αξιοποίησης του χρόνου απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση. Το πλαίσιο αυτό εξακολουθεί να εφαρμόζεται και μετά την 13.5.2016 στην περίπτωση που η αυτοαπασχόληση του συνταξιούχου συνεχίζεται χωρίς διακοπή και μετά την ημερομηνία αυτή, ενώ σε περίπτωση συνέχισης της αυτοαπασχόλησης χωρίς διακοπή και μετά την 28.2.2020, το πλαίσιο περί απασχόλησης του συνταξιούχου του ν.4670/2020 εφαρμόζεται από 1.3.2022 και από 1.1.2024 μετά το άρθρο 114 του ν. 5078/2023.

Όσον αφορά ειδικότερα την αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης του απασχολούμενου συνταξιούχου, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 114 του ν.5078/2023, εφαρμόζεται ο τρόπος που περιγράφεται στην παρ. 7 του ίδιου άρθρου σε όλες τις περιπτώσεις απασχολούμενων συνταξιούχων, οι οποίοι είχαν λάβει σύνταξη με βάση το προγενέστερο του ν. 4387/2016 νομοθετικό πλαίσιο και συνέχισαν να απασχολούνται χωρίς διακοπή και μετά την 12.5.2016 οποτεδήποτε και αν αυτός διανύθηκε, με την προϋπόθεση ότι από τις προϊσχύουσες διατάξεις προβλεπόταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης. Αντίθετα, στις περιπτώσεις που από προϊσχύουσες διατάξεις δεν προβλεπόταν αξιοποίηση του χρόνου απασχόλησης του απασχολούμενου συνταξιούχου, δεν είναι δυνατή η αξιοποίηση του χρόνου αυτού.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990, όπως ισχύει, προβλέπεται η δυνατότητα θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τη λήψη δεύτερης σύνταξης των ασφαλισμένων που λαμβάνουν σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, πλην ΟΓΑ, και των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων, που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παρ. 4 του Ν. 1892/1990 (Α' 101), με τη συμπλήρωση τουλάχιστον 4.800 ημερών ασφάλισης και του 67^{ου} έτους της ηλικίας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ